

7/23217
GÜ. 91

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 72252440-610-[2018-14]-... 27
Konu : Yazılı soru önergesi

GÜNLÜ
13.03.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08/02/2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.228974 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Faruk AKSU'ya ait 7/23217 esas numaralı yazılı soru önergesinde talep edilen hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

Bilindiği üzere, Anayasanın 128 inci maddesinde;

“ ...

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.

...” hükmü,

53 üncü maddesinde;

“ ...

Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

...” hükmü,

yer almaktadır.

Bu hüküm, kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarının kanuni düzenleme dışında toplu sözleşme imzalanması yoluyla veya uzlaşma sağlanamaması durumunda taraflardan en az birinin başvurmasıyla Kamu Görevlileri Hakem Kurulu tarafından belirlenme imkânını getirmiştir. Anayasa hükmü gereğince toplu sözleşme sistemine geçilmesi ile birlikte kamu görevlileri toplu pazarlık hakkına kavuşmuş ve ilgili tarafların anlaşması halinde başka bir onay veya yasal düzenlemeye gerek kalmadan toplu sözleşme yapmak suretiyle kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarının belirlenmesi konusunda nihai kararların alınması sağlanmıştır.

Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 yıllarını kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşme 25/8/2017 tarihli Resmî Gazetede yayımlanmıştır. Söz konusu 4. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün;

- 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan;

“(1) 1/1/2018 - 30/6/2018 döneminde geçerli olmak üzere;

a) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi uyarınca aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı (0,106815), memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısı (1,671951), iş güclüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısı ise (0,033873) olarak uygulanır.

b) 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (c) bendi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılan personelin ücret tavanı 5.846,59 TL'ye yükseltilmiştir.

c) 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ücret tavanı 5.212,10 TL'ye yükseltilmiştir.

ç) Mevzuatı uyarınca istihdam edilen sözleşmeli personelin hizmet sözleşmesi esaslarında yer alan ve 4/7/2017 tarihli ve 5820 sayılı Maliye Bakanlığı Genelgesiyle yükseltilmiş bulunan taban ve tavan ücretleri %4 oranında artırılmıştır.

d) Mevzuatı uyarınca vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarının, 5820 sayılı Maliye Bakanlığı Genelgesiyle yükseltilmiş bulunan taban ve tavan ücretleri %4 oranında artırılmıştır.

e) Çeşitli statülerde sözleşmeli olarak çalıştırılanların, 5820 sayılı Maliye Bakanlığı Genelgesiyle artırılmış olan mevcut brüt sözleşme ücretleri %4 oranında artırılmıştır.” hükmü,
- 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan;

“Maliye Bakanlığı, 8 inci maddede öngörülen hallerin gerçekleşmesi durumunda birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirlenmiş olan katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını ve ücret tavanları ile 7 nci maddede yer alan ortalama ücret toplamı üst sınırlarını; anılan fıkralarda belirlenmiş olan artış oranı ile 8 inci madde uyarınca verilecek enflasyon farkını yansıtacak şekilde yeniden belirler ve duyurur.” hükmü,

- 8 inci maddesinde yer alan;

“(1) Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksinin;

a) 2017 yılı Aralık ayı endeksinin 2017 yılı Haziran ayı endeksine göre altı aylık değişim oranının aynı dönem için verilen %4 oranını,

...

aşması halinde, 5 inci maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları ve ücret tavanları ile 7 nci maddede yer alan ortalama ücret toplamı üst sınırı, söz konusu altı aylık dönemlere ilişkin enflasyon rakamının ilan edildiği ayın 1'inden geçerli olmak üzere aşan kısım kadar artırılır.” hükmü,

birlikte incelendiğinde, 2018 yılının ilk altı ayı için belirlenmiş olan katsayıların, sözleşme ücreti artış oranlarının ve ücret tavanlarının, 2017 yılının ikinci altı aylık döneminde gerçekleşen enflasyonun aynı dönem için kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde yapılan artış oranını aşması halinde enflasyon farkını yansıtacak şekilde yeniden belirlenmesi gerektiği hususu mutabakat altına alınmıştır. Şöyle ki, yukarıda belirtilen 5 inci maddenin birinci fıkrasıyla kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarına esas katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları ve ücret tavanlarının 2018 yılının birinci altı aylık döneminde %4 oranında artırılması hüküm altına alınmıştır. Aynı maddenin beşinci fıkrasında ise enflasyon farkına ilişkin olarak 8 inci maddede belirtilen durumların gerçekleşmesi halinde söz konusu katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını ve ücret tavanlarını enflasyon farkını yansıtacak şekilde yeniden belirleme konusunda Bakanlığımıza yetki verilmiştir. Bu yetki çerçevesinde, Toplu Sözleşmenin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 2017 yılının ikinci altı aylık döneminde %5,69 olarak gerçekleşen enflasyon oranının aynı dönem için belirlenmiş olan %4 oranındaki zam oranını aşması nedeniyle aradaki %1,69'luk fark, anılan mevzuatta yer verilen kurala uygun olarak enflasyon zammı şeklinde 2018 yılı Ocak ayı zammına yansıtılmış ve bu suretle 2018 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde %4 yerine %5,69 oranında zam yapılmıştır. Bir başka ifadeyle, ilgili dönemde gerçekleşen %5,69 oranındaki enflasyonun neden olduğu ekonomik kaybı telafi edecek şekilde katsayılar ve sözleşme ücreti artış oranları ile ücret tavanları 2018

yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere %5,69 oranında artırılmıştır.

Toplu Sözleşmedeki anılan düzenlemeler, kamu görevlilerini enflasyona karşı korumayı amaçlamakta olup, yapılan artış oranlarının herhangi bir şekilde enflasyon oranının altında kalması halinde enflasyon kadar zam yapılmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla, 2018 yılı Ocak ayında kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerine uygulanan %5,69'luk zam ile kamu görevlilerinin enflasyon nedeniyle uğradığı kayıp söz konusu düzenlemelere uygun olarak telafi edilmiştir.

Bilgilerini arz ederim.

Naci AGBAL
Maliye Bakanı